

ПРИКАЗ КЊИГЕ

„Основни политике интеграције и сарадње у области унутрашњих послова и правосуђа у Европској унији: правни и институционални оквир Простора слободе, безбједности и правде” – аутора Бориса Тучића

ОЗБИЉАН ПРИСТУП РАЗУМЕВАЊУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

COBISS.RS-ID 132248577

УДК 351.74/.75(4-672EU):347.9(4-672EU)

Срђан Перишић

Филозофски факултет, Универзитет у Источном Сарајеву

Досадашња пракса истраживања Европске уније у Српској, Србији, Босни и Херцеговини је, углавном, апологетског карактера, дакле, без критичког и научног приступа. На велику жалост науке и стручног дискурса, у земљама региона већина објављених књига су хвалоспеси о тој међународној организацији или представљају зборнике и водиче који некритички представљају ЕУ као некакву фантастичну државу у настајању или, пак, као наводну равноправну заједницу европских држава. У тим водичима и практикумима, редом се наводе захтеви из неке области које државе треба да испуне да би постале чланице ЕУ или како држава чланица треба да се понаша да би испуњавала захтеве наднационалне ЕУ бирократије.

Међутим, аутор Борис Тучић са дозом политичке и правне аналитике даје занимљив текст о једном сегменту развоја наднационалне организације ЕУ. Тучић истраживачки и квалитетно сагледава Европску унију и теоријски је приказује.

Тучић у књизи истражује политички и правни контекст интеграције и сарадње у области унутрашњих послова и правосуђа Европске уније, сагледава најзначајније проблеме са којима се овај облик ЕУ деловања суочава. Аутор тежишно анализира правни, институционални и регулаторни оквир тзв. Простора слободе, безбедности и правде као једног од циљева интеграције и сарадње у ЕУ. У том смислу, аутор се посветио разматрању обимне грађе у форми правних извора којима је регулисана ова област. Реч је о веома сложеним процесима који се реализују у интеракцији националне и наднационалне равни, која је оптерећена различитим изазовима. И сам аутор је скептичан у ком правцу ће се развијати овај циљ ЕУ, имајући у виду да је то простор и сарадње, али и отпора наднационалном уређењу ове области који исказују националне политике држава чланица ЕУ.

Структуру монографије чине уводна реч аутора, седам поглавља, закључна разматрања, литература и биљешка о аутору.

После уводне речи, аутор у првом поглављу разматра питања везана за карактеристике Европске уније као правне, регулаторне и институционалне матрице у којој је постављен пројекат Простора слободе, безбједности и правде. Друго поглавље анализира прве иницијативе и зачетак сарадње у области унутрашњих послова и правосуђа. Аутор у трећем поглављу прати развој идеје о наднационалном регулисању унутрашње безбедности кроз допуне уговорног и стратешког оквира за креирање и спровођење политика у овој области. Уз праћење институционалне структуре, њеног развоја и начина деловања, у четвртном поглављу рада, дат је преглед најзначајнијих механизма и института сваке од појединачних политика које се спроводе у оквиру Простора слободе, безбједности и правде. То су слобода кретања, азил, визе, миграције, полицијско-безбедносна питања која се односе на превенцију и борбу против криминалитета, правосудна сарадња у грађанској и кривичноправној материји. Пето, шесто и седмо поглавље разматра деловање Европске уније у области унутрашњих послова и правосуђа, а посебна пажња је посвећена оствареној кривичноправној сарадњи на европској равни, како у материјалном, тако и процесном делу, као најизазовнијем сегменту у оквиру Простора слободе, безбједности и правде. Аутор је направио и адекватан осврт на деловање Суда правде ЕУ.

Борис Тучић пише рад у периоду када се Европска унија налази у разним кризама, које све више постављају питање и саме будућности те наднационалне организације. Посебно се истиче мигрантска криза. С тим у вези, Тучић јасно примећује да постоји оштро размимоилажење међу државама ЕУ, по питању не само мигрантских квота, него и одговарајућих модалитета суочавања са овим безбедносним ризиком. Блок држава предвођен Немачком, успео је да наметне своје предлоге, а на њихову страну стале су и институције у Бриселу, укључујући и сам Суд правде. Тучић закључује да решења по овим питањима до којих се долази прегласавањем, не може државама ЕУ донети ништа добро. Он сматра да се дешава управо супротно и да деловања држава чланица у суочавању са изазовима мигрантске кризе јасно указују да одсуство солидарности по кључним питањима води само у даље продубљење негативног стања у којем се ЕУ налази.

Рад Бориса Тучића представља књигу која је недостајала међу научним и академским радовима на тему Европске уније. Књига се може користити и као уџбеник на факултетима, што је веома важно јер такав уџбеник у Српској није урађен.